

СВОБОДА

FOUNDED 1983

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-9964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Subscription: 1 year — \$40.00, 6 months — \$22.00, 3 months — \$12.00. UNA members \$1.25 a month. Change of address — \$1.00. Make check or money orders payable to "Svoboda". Postmaster: Send address changes to:

"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Нова назва — нове зобов'язання

Переименовання Комітету за Правопорядок в УККА на Українську Координаційну Раду було логічним і правильним завершенням того процесу, який розпочався 10-12-го жовтня 1980 року у Філадельфії, на XIII Конгресі Українців Америки. Тоді 27 установ і організацій, на знак протесту проти способу організування та ведення Конгресу, вийшли із залу пленарних нарад. Вони не виступили з УККА, але прагнули повернути в ньому порядок, порушений організаціями, які центральною, з добровільними членськими організаціями, що мають свої суверенні статuti, прагнули підпорядкувати одному партійно-політичному середовищу.

Переговори про замирення велися понад два роки. Було ясно, що українська громада в Америці втратила свою репрезентацію, бо новий карлуватий УККА перестав її репрезентувати. Лайлива й образлива кампанія, поведена в органах УВФронта, який опанував УККА, відкинення вимоги Комітету за Правопорядок, щоб спільна комісія перевірила статут і уточнила характер УККА, щоб не повторилася більша історія з XIII Конгресом, врешті відкинення „Звернення“ всіх Владик УКЦеркви в Америці, які закликали до згоди, та зголошення доктрини, що громадське життя є „доменою“ тільки світських людей, все воно доказувало, що по стороні керівників УККА немає найменшої доброї волі мирно поладнати спір і повернути єдність. Рішення Секретаріату СКВУ, щоб доповнити репрезентацію УККА в Секретаріаті і на ще двох членів приспішило постанову Комітету за Правопорядок прийняти таку назву, яка не залишала би сумніву, що не теперішній УККА, а саме Українська Американська Координаційна Рада є репрезентантом нашої громади.

Це рішення Комітету за Правопорядок прояснює ситуацію і закінчує етап невпевності в громаді та пустки, яка настала у репрезентаційному проводі громади. Але водночас це рішення започаткувало нову еру в історії української громади в Америці. Замало мати гарну назву. Замало ствердити, що організація з тією новою назвою охоплює куди більшу частину організованого суспільства, аніж воно є в рамках теперішнього УККА. Треба ще ділом доказати, що Українська Американська Координаційна Рада дійсно репрезентує громаду перед американськими властями, як це було статутним завданням УККА, і треба своєю ініціативністю, активністю, своїм тісним зв'язком з громадою та її організованими клітинами здобути собі той авторитет, що його колись мав УККА та що його загірив XIII Конгрес.

Покликання до життя Української Американської Координаційної Ради було логічне і правильне. Воно виправдує той закон, який каже, що кожна акція спричинює реакцію. Режисери і диригенти XIII Конгресу злегковажили собі цей закон. Вони не сподівалися такої реакції 27-ми установ і організацій, і вони на стільки короткозорі та певні, що за ними правда, що й не передбачили реакції, яка мусіла прийти на їхнє становище супроти ієрархії УКЦеркви. Мусіла прийти реакція, а тепер треба, щоб виправдати цю реакцію не словом, а ділом. Це вимагає багато труда, багато ініціативності і праці. Кожне діло роблять люди. Найширші кола українського суспільства в Америці й поза нею мусять пізнати, що Українська Американська Координаційна Рада — це не фікція і не абстрактне поняття, а це люди, які переймають на себе тягар репрезентації громади. Вона терпить на брак лідерства. Коли нема одного всіма визнаного лідера — треба заступити його колективним лідерством. Цим колективним лідерством має стати Українська Американська Координаційна Рада. Її характер, її цілі і завдання мусять бути ясні, відомі всьому суспільству.

Коли ситуація в Україні і діаспорі робить імперативною потребою єдність в громаді, до якої закликали найсвітліші постаті в історії України, то і тепер цей імператив актуальний. Двері до єдності в громаді відчинені, але завести згоду і єдність не всім ніколи тільки одна сторона. Коли немає другої сторони, яка таку єдність привернула б на базі демократичного плюралізму громади, то треба одній стороні, в даному випадку Українській Американській Координаційній Раді виявити свою живучість і доказати рачио свого існування тісно співпрацю з усіма конструктивними українськими самостійницькими силами. Українська громада напевне прихильно зустріла вістку, що „мовчазна більшість“ української громади перестала мовчати.

Хай же Українська Американська Координаційна Рада не буде новим солом'яним вогнем української демократії, а докаже, що ця демократія вміє бути творча, конструктивна, організована і дійсно репрезентуватиме гідно громаду.

Так називається стаття якогось В. Добрянського, союветського „літературознавця“ з Івано-Франківська, надрукована в московському часописі „Літературна газета“. Цю назву я залишаю і для цієї статті, хоч тут вона випливає з висновків, діаметрально протилежних тим, що їх робить союветський автор.

У своїй статті В. Добрянський гостро картає кількох молодих українських письменників, які в своїх творах описують сучасне українське село не так, як цього вимагають канони соцреалізму; ганити він їх не в українській літературній газеті, а в московській, російською мовою. І це дуже характерно для ментальності союветсько-українських „літературознавців“ та літературів таких, як В. Коротич, П. Загребельний, В. Козаченко та інші, що вважають великою честю для себе друкуватися в „центральної“ пресі. Це показово також для того місця, яке займає союветська Україна з її культурою в системі російсько-комуністичної імперії.

Цей автор-критик починає свою статтю ритуальним твердженням про те, що „село, вирішуючи якнайсерйозніші завдання, поставлені Продовольчою програмою, вступає в новий, якісно вищий етап суспільних взаємин: ростуть культурні й духові запити трудявників колгоспного села, прагнення сільських мешканців до вищого рівня

Моя стаття про „Християнську основу українського націоналізму“ викликала численні заваження читачів і читачок. Це здорова ознака життєвості читачької громади, що відгукується на друковане слово. Але деякі читачі висловили сумнів, чи була автор не мав на думці якихось конкретних осіб у нашій громаді, роздертій полемічними суперечками. А ця реакція показує, що черв'як взаємодовір'я невтомно підгризає душі багатьох читачів, виставлені на полемічні постирілі з багатьох боків.

Щоправда, у народолюбному суспільстві з дієсно вільною пресою коментатор не потребує виправдовувати своїх міркувань про ту чи іншу справу. Вільні читачі самі повинні оцінити ті думки і зробити власні висновки. Все ж таки варто додати нагадати, а інших поінформувати про доволі давню підпурту згаданого коментаря. Він, на ділі, тільки продовження словесної боротьби автора проти недуги псевдоуніверсалізму в українському суспільстві — течії, що розмиває береги української самобутності.

Проблема не нова

Про характер, шкідливі наслідки і тривалість того мислення, запозиченого з „чужого поля“, автор говорив публічно і писав протягом минулих двадцяти років чи більше доволі часто. Ось один маркантніший

Вадим Сварог

„УМОВИ ПРАВДИ І УМОВНІСТЬ ДЕКОРАЦІЇ“

добробуту, побутової властивості. Потому він робить раптовий перестриб і констатує: „На зрізі цих проблем спалахують конфліктні ситуації, розкриваються яскраві людські характери сучасників“.

Про які проблеми тут йде мова? Ріст культурних запитів — це проблема? Прагнення до вищого рівня добробуту — це проблема? Як це конфліктні ситуації спалахують у зв'язку з прагненням до більшого добробуту?

Про ці проблеми й конфліктні ситуації автор В. Добрянський уявляє за крає промовчати, бо розмови на цю тему, очевидно, можуть завести його в нетрі, звідки вибратись буде дуже нелегко.

Далі, як годиться за прийнятою у союветських критичних статтях етикеткою, він робить реверанси в сторону таких „майстрів соцреалізму“, як П. Загребельний, Ю. Мушкетик та інші, які вже слухняно навчилися як писати, щоб партія і уряд були задоволені їх літературною службою. Вони, мовляв, „включно б'ють ледарів і марнословів, філософічно освітлюють образи сучасників та осмислюють сьогоднішній день колгоспного будівництва“.

Потім В. Добрянський починає повчати молодих

письменників, які ще не зрозуміли, чого вимагає від них „правильна“ соцреалістична метода. А не розуміли вони, мабуть, тому, що надто молоді, ще не втратили юнацької совісті та соромляться вихвалити досягнення, яких немає.

Автор статті називає цих письменників, це В. Болшах, автор роману „Не проспати роси“, П. Лановенко „Між кутхих берегів“, М. Шаповал „Триліс“, О. Хоменко „Медовий жар“. Чим же вони конкретно провинилися, чого „недописують“, яких обрехенько унікають?

Темою роману „Не проспати роси“ В. Болшаха є розвиток наддніпрянського колгоспу, починаючи з кінця 50-их років і донині. Допишував „Літературної газети“ пише, що в цьому романі „рух часу проглядається головним чином у зміні марок машин та в переліку інших речових атрибутів“. Раніше голова колгоспу їздив на бричці, потім на автомашині „Победа“, а тепер роз'їжджає на авті „Волга“.

Ну, а як живуть рядові колгоспники? В. Добрянський відзначає, що „в потужному гуркоті техніки то нуту голоси героїв роману, а їхні обличчя розпидняються в описах трудових боротьби за запроваджен-

ня техніки і її використан-ня“.

„Правда, — відповідає В. Добрянський, — Болшах зрідка спинається на таких проблемах, як зменшення виробництва харчових продуктів в особистих господарствах колгоспників та на причинах того, що мало стало на дворах всякої „живності“. Але чи досить цього для роману?“ — грізно питає критик. Мовляв, а де ж у романі самовидна праця колгоспників?

У повісті М. Шаповала „Триліс“, за словами Добрянського, хоч і зроблено спробу показати колгоспне село на різних етапах його розвитку, але „значних, художньо-повнотинних характеристик, народжених життям та пояснюючих його, у цій повісті немає. Замість них — шахові фігури на дощці“. Не потрапив і М. Шаповал показати, чи пак створити, постаті ентузіастів колгоспного будівництва.

Далі критик накидається на повість О. Хоменка „Медовий жар“. У ній, за лірико-патетичною димкою ледве вирисовується реальне життя. І цей письменник, хоч і намагався в псевдо-ліричному Гончаровому стилі прикрасити свій твір патосом, теж не показав „реальних героїв“. Одного патосу на паперових ногах не досить. Критик Добрянський сердито пише: „Лірично-словесний флер, який з такою щедрістю наносять на своє художнє полотно

(Продовження на ст. 3)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про різні роди ривалізації

З усіх категорій суперництва такі найбільше шляхетне є спортове. Його ставимо звичайно як приклад і стараємося на цій засаді „фер плей“, що стала вже традиційною у спорті, виховувати нашу молоддь. Тож вчимо їх бути чесними у грі, бути чесними у суперництві, програвати з усміхом, вигравати без гордості. На жаль, однак, навіть у спорті тепер щораз частіше бачимо захитання засад чесної гри, і стає соромно за таких спортсменів як Джон МакЕнро, який не вміє бути справжнім спортивним джентльменом на тенісовому корті. Але МакЕнро все ще лише внімок, якого засуджують за невластиву поведінку інші американські спортсмени.

Зате все і всюди підкреслюється прояви здорової спортової ривалізації і вона далі є панівною у спортовому світі.

Є також інші роди здорової ривалізації, як ось, наприклад, у праці, в науці, у мистецтві, чи навіть у приватному житті. Правда, і тут жадоба успіху часто тепер перемагає чесноту, і не один уживає всіх засобів, щоб здобути для себе те, що бажає.

У нашій спільноті в тій ділянці ривалізації зустрічаємо таке типове (на жаль) для „східно-європейської“ влади донощити, бажання анонімно підкопати добре ім'я людини, яка має можливість вибитися в громаді. Зрештою, заздрість — почуття міжнародне і не можна його приписувати тільки нашим землякам. Тіло з нас не знає принаймні одного-двох прикладів жіночої заздрості, що починається таким відомим у американському побуті твердженням, що „трава завжди зеленіша по другій стороні“. І саме це доводить не один раз до нездорово-

го життєвого суперництва. Але ми хочемо затримати це один рід ривалізації, що став в останньому часі у нас дуже модний і поширений, — це улаштування напередки громадських імпрез, відзначування історичних роковин, повторювання „дублювання“ задумів інших, аби тільки „наші були перші“, „аби ми були горю“, дарма що часто доводиться воно до компромісних перед неукрайнями, дарма що шириться непорозуміння серед власного громадянства, дарма що такі „перегони“ знеохочують велику частину громади від співучасті.

І при цьому змаганні: хто перший, хто кращий, хто міцніший патріот, хто має „історичне право“ на те чи на се, — губиться у організаторів перспектива, здоровий глузд, а перш усього — відчуття, що є дійсним станом речей, а що лише є сильним бажанням, щоб було так, „по-нашому“. У тій теперішній ривалізації нічого не залишається святого, ніяка дата, ніяка постать нашої історії...

Часом здається, немов деякі із наших „провідників народу“ — це не досвідчені, дорослі люди, а запальні хлопчачі, що себе переліцтовують. Нагадується тут відома дитяча історія, як двоє хлопчиків сперечалося, хто із них важливіший. Почалося відграшок: „А я маю авто“, — казав один, — „А я маю поїзд“, — поспішав другий. А відтак, перейшовши вже усі іграшки, хто що має, прийшли порівняння, хто що може. На закінчення один із них, не найштовпів же можливості заімпонувати другому, сказав: „А я вмію... писати на стіні!“ — і обмалював цілу білу стіну батьківської кімнати.

О-КА

З ЛІСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

КРАЩЕ ПІЗНО, ЯК НІКОЛИ

У „Свободі“, ч. 35 і 36, з 24-го і 25-го лютого у статтях під наголовком „Поможемо припинити вандалізм“, Іван Гват обширно пише в справі руйнування українських церков підпольською займанщиною. У згаданих статтях І. Гват цитує з „Нашого слова“, що є органом УСКТ у Польщі. Між іншим І. Гват пише: „Та появилось, мабуть, саме тому, що про стан українських церков в нинішній Польщі довідалася українська спільнота на Заході й про безсилля в цій справі УСКТ. Чи ця стаття не є благаанням, власне, до представників українського громадсько-політичного життя в еміграції, щоб робити якісь заходи?“

Зі статті І. Гвата виглядає, що ми, українська спільнота, на Заході досі нічого не робили в цій справі. Щойно тепер, за твердженням І. Гвата, де між іншим він пробає нас пере-

конати, що „Наше слово“ з 10-го січня 1983 року почало, так би мовити, оборонну акцію в обороні наших українських церков.

Кожному є відомо, що ми, уродженці українських земель, які сьогодні знаходяться під Польщею, а головною Організацією Оборони Лемківщини, зробила багато більше в справі оборони українських святинь, чим як виходить (зі статті) знає І. Гват.

Ми вислали петиції з тисячами підписів до урядів Америки і Канади та Об'єднаних Націй. Склали протести в польській амбасаді в Вашингтоні. Ми друкували статті в часописах, а головне в „Лемківських Вістях“, лемківських календарях, „Аналах“ і в журналі „Лемківщина“. Ми писали в нашій пресі, як новинки про руйнування наших церков. Ми вислали поважну суму

(Закінчення на стор. 4)

Д-р Анатолій Лисий

„ЦЕ БУВ ПОЛІТИЧНИЙ АКТ ЗАПЛАНОВАНОГО НАРОДОВБИВСТВА“

(Доповідь, виголошена в Домі Української Культури під час Жалобної Академії для вшанування жертв Великого Голоду в 1932-33 роках, в 50-ту річницю їхньої мученицької смерті)

II.

Україна за лише 10-12 років від встановлення комуністичної влади пройшла на той час, чи переходила в той час, вже кілька попередніх етапів протиукраїнського терору: період брутального воєнного комунізму, знищення заможного селянства шляхом кривавої розправи з т. зв. „куркульством“, знищення Української Автокефальної Православної Церкви і національної української інтелігенції, насильно колективізацію, розправу з українською та, нарешті, винищення релігійної української інтелігенції в царині науки, літератури, мистецтва, як також в сфері господарства і державного будівництва в часах червоного терору початку тридцятих років.

Не можемо ми тому погодитися з інтерпретацією деяких джерел, які твердять, що голодова трагедія на Україні 50 років тому була передовим т. зв. соціальною катастрофою, спричиненою „труднощами“ встановлення нового ладу, „передового суспільства“, чи т. зв. „класовою боротьбою“ всередині самого суспільства. Такі і подібні аргументи не можуть бути оправданням мученицької смерті біля 8-ми мільйонів українських трудящих людей, вони походять здебільшого від самого винуватця цього злочину або від наївних симпатиків його на Заході і можуть затьмарювати розум лише ті, які в своєму житті не бачили ні одного дня під комуністичною владою.

Зрештою сам злочин і методи його виконання підтверджуються документами самого окупанта, який на своїх з'їздах всеосяжного і республіканського розміру офіційно недвозначно стверджує, що „1933 рік був роком розгрому української націоналістичної контрреволюції“ і що якраз у тому 1933 році „большевницька партія“ провела „геркулесову роботу ліквідації націоналістичних елементів на Україні“. Цей розгром і боротьба влади з українським націоналізмом, який було проголошено головною небезпечкою для союветської політики на Україні, був спрямований у формі голодової розправи якраз проти селянства України. Пригадаймо тут той офіційний союветський погляд, який устами теоретиків большевизму твердив, що „селянство являє з себе основну армію національного руху. Без селянства не може бути сильного національного руху (...) національне питання — це по суті селянське питання“.

Ось чому голодова катастрофа України в 1932-1933 роках була передовим розправою з селянством України. Ось чому з наказу Москви громилася українська селянська, викидалася селяни з їхніх правдивих хат, грабувалося збіжжя, штирхалися багатими стріхи в пошуках за хлібом, руйнувалися стайні, клуні і комори, добулася земля на дворах та садибах селян, відбиралася худоба, вимиталися засіки до останньої зернини збіжжя. Ось чому селянинові було відобрано все, щоб такі довести його до голодової муки, зламати його волю, знищити його. Цей план упокорення і винищення селянства ретельно проводився насильними спеціальними „отрядами продрозвезки“, як також, мусимо сказати, місцевими покійниками суспільства і прислужниками з нашої української роду.

Півстоліття відділює нас тепер від тих фатальних років для України. За цей час в історії людства сталося багато трагедій, в наслідок яких гинули сотні тисяч, а то й мільйони невинних людей. Проте трагедія українського селянства в 1932-1933 роках своїми неймовірними розмірами залишається на сумному „першому місці“ в історії людства останнього сторіччя. Та все ж вона залишилася майже невідомою для решти цивілізованого світу нашої планети. Щобільше: московсько-большевницький сатрап,

заперечуючи перед світом існування голодової трагедії на Україні, не тільки відібрав останній кусок хліба українському селянинові, але також не допустив допомоги українському голодуючому люду від братів-українців з Америки і Канади, як також відхилив простягнену руку допомоги шляхетного і великодушного Андрея Шептицького, Митрополита Української Греко-Католицької Церкви Західної України.

Вшанування пам'яті жертв замучених голодом є нашим моральним обов'язком. Там, на Україні, про цей рік відверто не говорять. Там про примари голоду українського Голокосту говориться лише пошепки. Офіційно там „історія України“ не знає голодової року і про нього не знайдемо ні слова в УРЕ. Саме це ще більше вимагає від нас сказати правду вільному світові. Сказати і попередити вільні народи, що жорстокість Москви не має меж, що між метою Червоної Москви давніше і тепер немає різниці, що вона в своїм примуванні до т. зв. всесвітньої комуністичної революції не зупинялася і ніколи не зупиниться ні перед яким злочиним.

Отже про Великий голод ми не можемо ані забути, ані його простити. Українці у вільному світі дотепер уже вкладали чимало праці з метою інформації світу про злочинну натуру комуністичного імперіалізму. Не маючи змоги перелічити все дотепер здійснене, пригадаймо принаймні такі приклади, як свідчення українців перед конгресовою комісією Керстена, ініціативну працю ДОБРУС та СУЖЕРО — з випуском цієї в 1953 році капітальної книги англійською мовою про голод на Україні під назвою „Біла книга про чорні діла Кремля“, потім книги Дмитра Солов'я „Голод на Україні“ та Ю. Лавриненка „Розстріляне відродження“, Енциклопедію Українознавства в англійській мові, Всеволода Голубицького „Причини голоду 1932-33“, Григорія Костюка „Сталінський терор на Україні“, пригадаймо ще одну працю Інституту для вивчення СССР і нарешті праці Василя Гришка „Москва сльозам не верить“ і „Український Голокост 1933“, та велику кількість розвідок і статей, які появились в

(Продовження на ст. 3-й)

стриєчний брат — **ЕВГЕН ДИКИЙ**,
Port Richey, Florida
НАДІЯ КОКОЛЬСЬКА з родиною
Рідня в Україні, Польщі, Америці та Канаді

Розповідають...

(Продовження зі стор. 1)

ра він пішов до льоху й уважно переглянув старі газети й журнали, які там були, але нічого стороннього не виявив. Увечері 27-го він знову уважно оглянув льох.

28-го листопада інспектор карного розшуку Червоноармійського р-ну Львова лейтенант Трикалець провів у Гориня обшук „у зв'язку з пограбуванням квартири“. Не оглядаючи помешкання, обшукачі вирушили до льоху, де відразу виявили целюфановий пакунок, у якому було три примірники машинописного тексту (15 стор.) під заголовком „Соціальні дослідження механізму русифікації на Україні“ і записки: „М.Н., ознайомився, треба дорожити, а потім пустити в світ“. Михайло Горинь тут-таки заявив, що це провокація.

29-го листопада М. Горинь надіслав М.П. Черпакову заяву:

„За останніх вісім місяців я пережив чотири обшуки. Під час обшуку 24-го березня 1981 року було вилучено документ, який не належить мені, а який підкинув майор Сенкевич під час оформлення протоколу обшуку. Хоча провокація йому не зовсім вдалася, але тим не менше викликала в мені глибоку тривогу. (...)

Від того часу я перебував під посиленим контролем майора Сенкевича. Він викликав на бесіди моїх друзів, знайомих, родичів. При цьому йшлося не тільки про те, що я думаю, говорю, роблю, які питання мені поставити, які розмови зі мною завести, але й до того, що я пишу, про що пишу, чи пишу взагалі. Я зважувався на це, бо мені було важко писати проти мене або моєї родини. Ця постійна спрямованість зробити яку-небудь капость, а не тільки сумлінно виконувати службовий обов'язок, позбавила мене певності в завтрашньому дні“.

Розповідаючи про обшук 28-го листопада і події, що йому передували, М. Горинь пише:

„Я звертаюся до Вашого розуму. Я звертаюся до Вашого почуття відповідальності за те, що з нами відбувається тепер і що буде завтра. Розгляньте мою заяву об'єктивно. Не допускайте скоїтися злочинів під покривалом закону! Адже той, хто злочинними способами захищає інтереси держави, живе тільки сьогоднішнім днем. Він не усвідомлює, що, підтримуючи правові й моральні підвалини суспільства, завдає йому тяжкого удару, позбавляє перспективи. Не може нормально жити суспільство без віри, що справедливості й правопорядку переможуть. Із втратою віри в це ми втрачаємо сенс життя“.

Михайло Горинь наводить кілька аргументів на свою користь (номірування льоху, пов'язане з необхідністю точно знати, куди підкласти зфабрикований матеріал; обшук у суботу без санкції прокурора; пакунок кинуто просто на підлогу, а не сховано серед паперів; неписьменність заголовка „соціальні“ замість „соціологічні“; текст, який встиг прочитати М. Горинь, „має вигляд поспішно зшитого еклектичного

будь-якого стилю бодай трохи досвідченої в писанні людини“; записка „кримінального“ змісту, що зберігалася разом з текстом (для чого на рецензію віддано зразу три примірники) і закінчується словами: „Якщо все це не перекоонує Вас, якщо Ви не виявите бажання дослідити цю справу, значить настав час, коли мене чекає тюрма і, по суті, вічне ув'язнення не за скоєний злочин, а за підлогу фабрикацію злочину, яка тяжким вантажем ляже на плечі тих, хто її організував і здійснив“.

1-го грудня М. Горинь надіслав заяву першому секретареві Львівського обкому КПУ В. Ф. Добрикові:

„Я сподіваюся на Ваше втручання, тим більше, що останнім часом так багато говориться про моральне здоров'я людей як запоруку руху вперед. Я сподіваюся на Ваше втручання, адже мусить бути людина, яка скаже принципово „ні“ подібним діям. (...)”

Третього грудня о 7.45 ранку до Михайла Гориня знову прийшли з обшуком. Обшук, який відбувався „в справі М. Гориня, звинуваченого за ст. 62 ч. 2 КК УРСР“, тривав понад 13 годин (вилучено 34 назви). Після обшуку М. Гориня

забрали.

Четвертого грудня старший помічник прокурора Львівської області В. М. Дорош офіційно повідомив дружину Михайла Гориня Ольгу, що її чоловіка заарештовано і що він перебуває у Львівському ізоляторі КГБ.

Прийняти харчову передачу в Ольги Горинь відмовилися.

Михайло Миколайович Горинь (народжений 17 червня 1930 року), психолог, у 1965-71 роках відсидів у таборах і тюрмах шість років за ст. 62 ч. 1 КК УРСР. Після звільнення сім років не мав дозволу на прописку в родині у Львові (дружина з двома неповнолітніми дітьми мешкає за адресою: 2900016 м. Львів-16, вул. Кірова 33, кв. 14), працював кочегаром. Тільки в 1978 році його відновили в лабораторії економіки Всесоюзного Об'єднання „Кінескоп“ на посаді психолога.

Як уже повідомлялося в пресі, М. Гориня засудили до десяти років табору особливого режиму і п'ять років заслання. Теперішня його адреса в таворі: 618263, Пермська обл., Чусовської р-н, пос. Кузино, учр. ВС-389/36-1. Термін має закінчитися в грудні 1996 року.

Фестиваль...

(Продовження зі стор. 1)

Одна із таблиць на головних дорогах

тимуть гостей прерізні виступи різних молодих талановитих груп. Вранці в 10-й год. розпочнуться і триватимуть до 3-ої год. по полудні спортивні змагання, — повідомив О. Твардовський. В турнірах копаного м'яча візьмуть участь: УСВТ „Чорноморська Січ“ І; Український Спортивний Клуб, Нью Йорк; УСВТ „Ч. Січ“ ІІ; СК „Спартак“ Мейплвуд, Н.Дж. У відбиванковому турнірі участь беруть жіночі дружини: УСВТ „Ч. Січ“; ВК „Мейплс“ Савт Орандж, ВК Мейплвуд і ВК „Енджелс“ Сітон Голл. Змагання відбуватимуться без огляду на погоду. Переможці будуть нагороджені цінними трофеями, які фіндує Фестивальний комітет.

На виставках, столах, у кіосках — чого-чого тільки не побачать гості, — зазначив Е. Харченко. Ще можна зголошуватися до участі до 1-го червня. Після цієї дати оплата буде вище на 30 відсотків. Привозити своїх столів не дозволено з огляду на технічні труднощі. Столи за безпечу Центр. Е. Харченко заохочує зокрема молоді організації, що бажать продавати мистецькі вироби, зголошуватися до неї, не гаячи часу, на число телефону: (201) 372-1271. Бажаючі попишати своїм кулінарним мистецтвом пропонують для зголошування свій телефон. 463-9248, Анна Банасевич Мілі, що займається ділянкою харчів.

М. Юрчинок розповів, що випродав квитків на вечірній концерт поступово дуже швидко, тому всім бажаючим замовити їх пригадує, що речення: 3 червня зближається. Після цієї дати, слід звертатися за квитками до Гарден Артс Центру. Доїзд до місця Фестивалю буде улегшений таблиця.

КОЛИШНІЙ ГУБЕРНАТОР СТЕЙТУ МЕРІЛЕНД Рубін Ескю, один із шістьох демократичних кандидатів на президента Демократичної партії, формально звернувся до найбільшої профспілки AFL-KIO, щоб вона не займала закордонного становища до зголошення кандидата, бо таким потягненням вона може значно підірвати довіру до профспілки тих численних прихильників, які підтримуватимуть інших кандидатів. На думку Р. Ескю AFL-KIO почекає до передвиборів.

ДЕМОКРАТИ В СТЕЙТІ НЮ ДЖЕРЗІ відбудуть в Атлантик Сіті свою дводенну конвенцію в дні 12-го і 13-го серпня ц.р., на яку вони планують запросити усіх до того часу зголошених кандидатів. Голова Демократичної партії в Стейті Джеймс Малоні заявив, що підготовчий комітет вже вислав запрошення зголошенням кандидатами і їхні помічники повідомляють, що вони прибудуть на цю важливу стейтсову консультативну нараду. Завданням конвенції буде також переглянути рішення помилки під час виборів губернатора, у яких демократи 1,797 голосами втратили губернаторське місце в користь республіканського кандидата Томаса Кейна.

Виставка в Ютиці, присвячена жертвам голоду в Україні

Голод в Україні — виставка в Ютиці.

У суботу й неділю, 23-го й 24-го квітня ц.р., в Ютиці, Н.Й., відбувся Фестиваль нації, у якому взяли участь й українці під патронатом місцевого Відділу УККА. На Фестивалі українська група влаштувала виставку, присвячену жертвам голоду 1932-33 років в Україні. Представники преси провели інтерв'ю з Степаном Мельником, сучасником голоду,

який був у той страшний час 12-літнім хлопцем.

Часопис „Геральд Америки“ в Сиракузах, Н.Й., помістив у своєму числі з неділі, 24-го квітня, це інтерв'ю, в якому С. Мельник розповів репортерів Ралфові Фраска, причини голоду, штучно влаштованого Москвою, в якому загинуло від 7-ми до 10-ти мільйонів українців.

І в Нью Мексико знають

про українців

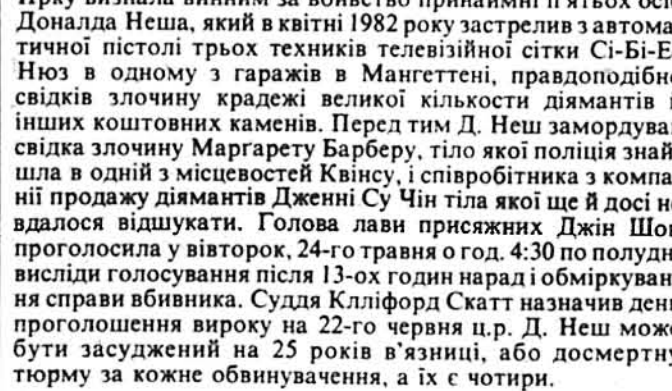
Лос Алямос, Нью Мексико. — Маленька, але активна група українців, що живе в Лос Алямос, дістала в останньому часі багато розголосу в пресі та серед американського населення, показуючи та інформуючи про українську великодні звичаї. Мотором цієї успішної інформаційної акції були Анна Чопик, почесний член Голландського Уряду УНСОЮЗУ і колишня довголітня головна радна, та Уляна Богачевська, дружина науковця інж. Ігоря Богачевського.

У Богачевську включилися в допомогу широко відомої опери Санта Фе в Нью Мексико і для того відкрили свій дім для гостей, рівночасно показуючи українське народне мистецтво і писання писанок, що його перевело А. Чопик. Та приватна імпреза викликала велике захоплення та широкий відгук в місцевій пресі.

„Лос Алямос Монитор“ присвятив українським звичаям та українським традиційним великоднім стравам майже цілу сторінку, подаючи велику знімку У. Богачевської.

„Нью Мексикан“ описав точно гостину в домі Богачевських, репортер зробив інтерв'ю з А. Чопик про її замислювання писати писанки, подаючи до того відповідні світлинки.

Так завдяки одиницям українське народне мистецтво стало славним в Нью Мексико та здобуло там постійне місце.

Сенатор Піт Доменічі з господинею дому Уляною Богачевською

ДАВА ПРИСЯЖНИХ у стейтовому найвищому суді в Нью Йорку визнала винним за вбивство принаймні п'ятьох осіб Доналда Неша, який в квітні 1982 року застрелив з автоматичної пістолі трьох техніків телевізійної сітки Сі-Бі-Ес Нью в одному з гаражів в Мангеттені, правдоподібно свідків злочину крадіжки великої кількості діамантів й інших коштовних каменів. Перед тим Д. Неш замордував свідка злочину Маргарету Барберу, тіло якої поліція знайшла в одній з місцевостей Кінсу, і співробітника з компанії продажу діамантів Джени Су Чін тіла якої ще й досі не вдалося відшукати. Голова лави присяжних Джим Шов проголосила у вівторок, 24-го травня у год. 4:30 по полудні висліди голосування після 13-ох годин наради і обміркування справи вбивника. Суддя Кліффорд Скотт називав день проголошення вироку на 22-го червня ц.р. Д. Неш може бути засуджений на 25 років в'язниці, або до смертної тюрми за кожне обвинувачення, а їх є чотири.

РЕЛІГІЙНИЙ ЧИН СЕСТЕР — ЗАКОННИЦЬ у Мишигені звернувся до Ватикану у справі монахині Агнес Мері Мансур, яка була змушена церковними чинниками до резигнації з монашого чину, бо вони поставили були її перед вибором — або зрезигнувати з посту голови стейтсової агенції суспільної служби, або з монашого чину. Вона вибрала другу можливість і залишилася покищо на становищі голови, пояснюючи свій вибір тим, що на цьому становищі вона зможе багато корисніше працювати в користь бідних і утиснутих. Сестра Тереса Кейн, керівниця монашого чину, заявила, що прохання вислано на руки кардинала Едуарда Піроні до Ватикану, якому підлягають закордонні монаші чини.

СЕКРЕТАР ОБОРОНИ КАСПАР ВАЙНБЕРГЕР знову вибирається до Європи, тим разом на річну конференцію країн Північно-Атлантичного Союзу (НАТО), яка розпочинається там в понеділок, 30-го травня ц.р. у Брюсселі. Крім того К. Вайнбергер відвідає Західню Німеччину і Норвегію. Речника Білого Дому заявили, що секретар оборони ЗСА поінформує альянті про нові напрями у політиці Адміністрації президента Рональда Регена, але зустріч не буде формальною, а радше треба її трактувати як дружню виміну думок про актуальні біжучі справи.

Українці Міннесоти...

(Закінчення зі стор. 1)

д-р Володимир Анастас, Василь Станіславів, д-р Юліан Павлович, Надія Каркош, Леся Луцук, Ірена Плювак, Олександр Полещук, Аліса Данилюк, Леся Парех, Оксана Соловей, Федір Гайовий, Ольга Гамота, інж. Степан Тисовський, Олександр Канюка, Володимир Анастас, мол., Галина Палажаско, Джім Німчук, Віктор Гуша, Ніна Булавицька, Михайло Денисюк, Катря Гушал, Юрій Луцук, інж. Богдан Гамота, Михайло Ковалевський і Василь Панчук. Контрольна комісія: Антін Семенюк, Пилип Шайда, і Григорій Литвин.

Організований на широкій громадській платформі Комітет очолює Почесна Президія, до якої запрошені священники-настоятелі українських церков, а саме: о. митрата д-ра Степана Кнапа, о. протоієрея Михайла Кудановича, о. протоієрея Миколи Митулінського, о. Степана Зінчука, пастора Микола Бездітка і ген. Василя Филиновича, учасники Казиміра Змагань 1918-20 років.

Для належного підготування програми створено такі комісії: організаційну, мистецьку, пропагандистську і резолюційну. Їхнім завданням є виготовити широкую програму для вшанування жертв цього масового народодовбивства українського народу, а також провести інформаційну кампанію серед місцевого суспільства, використовуючи до цього пресу, радіо і телебачення. Також намічено використати доступні фотографії і свідчення свідків цієї трагедії. Основну увагу Комітет зверне на інформування провідних політичних і громадських діячів.

Краще...

(Продовження зі стор. 1)

грошей на ремонт українських церков (церкви: Команьча, Респей і інші). Вислали велику суму грошей на допомогу нашим братам. Ми на з'їздах, конгресах і зустрічах ООЛ схвалювали, а відтак друкували протестні резолюції. Іншими словами, ми, українське суспільство на Заході, зробили все, що лише було у нашої сили і далі старасмося робити все можливе в цій справі. Ми зробили все те без тих інформацій, про які згадає І. Гват у своїх статтях. Але найвища пора, щоб і з УСКТ заговорили в обороні нищення українських святинь. Краще пізно, як ніколи.

Василь Майкович
Відспорт, Н. Й.

АНАХРОНІЗМ, А НЕ АНАРХІЗМ

У редакційній п.з. „Гроші і освіта“ („Свобода“, ч. 99, 27-го травня ц.р.) треба читати: „Тому освіта в Америці не йде впарі з добрим вихованням і джентельменством стало в понятті багатьох молодих людей „старомодним анахронізмом“. Як також має бути: „Це стосується високої освіти. Але підготовку до студій в університетах і коледжах дає освіта в середніх школах. — Ред.

Вступайте
в члени
УНСОЮЗУ!

ПАМ'ЯТНИКИ
з різних гранітів, ставимо на цвинтарях св. Андрія в Бавнд Бруку і св. Духа — відома солідна фірма
CYPRESS
HILLS MONUMENTS
ВОЛОДИМИР
БІЛЯНСЬКИЙ
WALTER BIELANSKI
К. М. КАРДОВИЧ
CONSTANTINE M. KARDOVICH
800 Jamaica Avenue
Brooklyn, N.Y. 11208
Tel.: (212) 277-2332
Відкрито в кожний день, в суботу, включно, від 9-5 по пол., в неділю 10-4 по пол.
Miami, Fla.: (305) 653-5861
На бажання і для вигоди клієнтів, радо задемо до Вашого дому з проєктами і порадами.

UKRAINIAN COMPANY
REPAIRMENT STORE
48 East 7th St.
Tel. GR 3-3550, New York, 10003

УКРАЇНСЬКІ МАШИНИ до ПИСАННЯ марки „СМІТ-КОРОНА“ в АРЦІ.

Phone: 246-2558
WALTER BASILUK
ROOFING — TRIMMING — SIDING
56 Walnut Avenue
Somerset, N.J. 08873

REAL ESTATE

МАЙБУТНІСТЬ У ПЕНСІЙНОМУ ВІСІ У С. В. ОЛРИДІ
Зростає околиця близько українського пенсійного центру св. Андрія і культурного центру.

NICK & ELOISE POPOVICH
Realtor-Associate / Broker-Salesman
Hotline phone: 1-813-629-3179

TARAS BARABASH
Realtor-Associate
Eves: 1-813-625-0011

RANDOL REALTY, INC., REALTOR
3221 Tamiara Trail
Port Charlotte, Fla. 33952
625-4193

КЕРУЙТЕ ВАШИМ СУДНОМ
з пристані чудової, з спальневого доми, по цілому Мексиканському залу. Коли повернетеся, вітатиме повною приватністю і затишком атмосферного цього просторого доми. Щоб особисто оглянути цей дім телефонуйте вдень або вночі —
(813) 629-3179 RA No 4025
Ціна знизена до \$82,500.00

Спеціальне на літо тільки.
До винайму — тільки 5 хвилин ходу до славних флюоридних Теплих Мінеральних Джерел! Спеціальні ціни для груп. За резервацією телефонуйте, або пишіть Поповичам

На продаж:
ОДНОАКРОВІ ЛЬОТИ,
готові під будову доми, в чудовій околиці гір Поконос, в межах з осягою ін. Олега Ольжича в Лайгтоні, Па. Телефон на число (215) 867-0895, або ввечерю (215) 691-3341.
(Beaver Run Estates)

FUNERAL DIRECTORS

SENKO
FUNERAL HOME
213 Bedford Ave., Brooklyn, N.Y.
(212) 388-4416 or (516) 481-7460

HEMPSTEAD
FUNERAL HOME
89 Peninsula Blvd., Hempstead, L.I.
24 HOURS A DAY.

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ШИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавнд Бруку і перенесенням тіл-нини Останків з різних країн світу.
UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(201) 964-4222

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ
ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в БРОНКС, БРООКЛІН, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА
ТЕМПЕРАТУРА
Peter Jarema
129 East 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

Now available:

additional copies of The Ukrainian Weekly's special issue on the

GREAT FAMINE.

Order by writing or calling The Weekly at (201) 434-0237.

COLONY ECHO INN

Spring Glen, N.Y. 12483

Недалеко Елленвіль, 85 миль від Нью Йорку.

ПРЕКРАСНО ПОЛОЖЕНИЙ ВАКАЦІЙНИЙ ОСЕРЕДОК ЗАПЕВНЯЄ ВАМ ВІДПОЧИНОК В ПІРСЬКОМУ КЛІМАТІ. Вигідні кімнати, басейн, площа до таборування, ліс до походів, спортивні гри, бібліотека, забави при музиці. Доїзд з Нью Йорку: N.Y. Thruway до Exit 16, на дорогу 17 W, до Exit 113, на право, дорога 209 N. — 9 миль.
Тел.: (914) 647-9252 Тел.: (212) 864-2092

Так дешево нідє не купите!

ФУТРА — КОЖУХИ

Ціни знижені на всі кожухи Куртки короткі — мужські і жіночі від 75.00 дол.
Куртки 3/4 — від 100.00 дол.
Довгі плащі від 180.00 дол.
Шови зі шнуром французьких, еспанських, англійських і американських — готові і шови на міру.
Маємо на складі гарні футра з мінків і інших шовків шови по цінах, знижених на 50%.
Також продаємо матеріали, штуктури, бупкс та шкряні плащі.
ЗАПРОШУЄМО ВІДВІДАТИ

GOLTEX CO.

14 — 1st Avenue

New York, N.Y. 10009

Відкрито 7 днів — 9-5 та по пол., в середу і четверги 11-7.

10-4 по пол., в неділю.

По інформ прошу ТІПКИ телеф. collect — (212) 533-7236

У ювілейному році щоденника „СВОБОДА“

який вже на протязі 90-ох років служить цілій українській громаді у вільному світі і завжди стоїть на сторожі найкращих інтересів та ідеалів українського народу, стане членом УНСОЮЗУ. Читачі „Свободи“, приєднайте у місяці травні бодай одного нового члена для УНСОЮЗУ. Ім'я, прізвище і адреса кандидата:

Висилайте на адресу УНСОЮЗУ:
UKRAINIAN NATIONAL ASS'N, INC.
30 Montgomery Street, 3rd Floor
Jersey City, N.J. 07302